Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata en nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.
angol
Swipe to change

A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv (2005/29)

MI AZ IRÁNYELV CÉLJA?

Meghatározza az Európai Unióban tiltott, az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok fogalmát. Bármely olyan tevékenységre vagy mulasztásra vonatkozik, amely közvetlen kapcsolatban áll valamely terméknek a kereskedő által a fogyasztó részére történő eladásösztönzésével, értékesítésével vagy szolgáltatásával. Védi ekként a fogyasztók gazdasági érdekeit a kereskedelmi ügylet lebonyolítását megelőzően, azt követően, valamint a lebonyolítás során.

Azonos szintű védelmet biztosít minden fogyasztó számára, függetlenül attól, hogy az adásvétel az EU mely pontján történt.

FŐBB PONTOK

Egy kereskedelmi gyakorlat tisztességtelennek tekinthető, ha:

ellentétes a szakmai gondosság* követelményeivel; és

jelentősen torzíthatja az átlagfogyasztó gazdasági magatartását*.

A fogyasztók bizonyos csoportjai különös védelemre szorulnak – a koruk (gyermekek vagy idősek esetében), hiszékenységük illetve szellemi vagy fizikai fogyatékosságuk miatti – a gyakorlatnak vagy a terméknek való egyedi kiszolgáltatottságuknak betudhatóan.

Ezen irányelv a különösen tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok két egyedi kategóriáját határozza meg: megtévesztő kereskedelmi gyakorlatok (tevékenység vagy mulasztás által) és agresszív kereskedelmi gyakorlatok.

Megtévesztő kereskedelmi gyakorlatok

Megtévesztő tevékenységek

Egy kereskedelmi gyakorlat megtévesztőnek minősül, amennyiben hamis vagy valótlan információt tartalmaz, vagy ha az alapvetően helytálló információ félrevezetheti az átlagfogyasztót, valamint, ha arra készteti a fogyasztót, hogy olyan ügyleti döntést hozzon, amelyet egyébként nem hozott volna meg. E tevékenységek precedensei között szerepelnek a következőkre vonatkozó hamis vagy félrevezető információk:

a termék létezése vagy természete;

a termék lényeges tulajdonságai (a hozzáférhetőség, az előnyök, a kockázatok, az összetétel, a földrajzi eredet, a használattól várható eredmények stb.);

a kereskedő kötelezettségvállalásainak mértéke (a kereskedő által a magára nézve kötelezőnek elismert magatartási kódexben szereplő kötelezettségek);

a különleges árkedvezmény ára vagy megléte;

valamely szolgáltatás vagy javítás szükségessége.

Megtévesztő mulasztások

Abban az esetben minősül megtévesztőnek valamely kereskedelmi gyakorlat, ha az az átlagfogyasztó számára a tájékozott ügyleti döntéséhez – a körülményektől függően – szükséges jelentős információkat hagy ki vagy homályos, érthetetlen, félreérthető vagy időszerűtlen módon bocsátja rendelkezésre, és ez ahhoz vezet (vagy vezethet), hogy az átlagfogyasztó olyan ügyleti döntést hoz, amelyet egyébként nem hozott volna.

Agresszív kereskedelmi gyakorlatok

A fogyasztóknak szabadon kell meghozniuk a kereskedelmi ügyletre vonatkozó döntéseiket. Abban az esetben minősül agresszívnek vagy tisztességtelennek valamely kereskedelmi gyakorlat, ha az zaklatás, kényszerítés vagy nem megengedett befolyásolás hatására* születik, és jelentősen korlátozza az átlagfogyasztónak a termékkel kapcsolatos választási szabadságát, s ezáltal olyan ügyleti döntés meghozatalára készteti, amelyet egyébként nem hozott volna.

Az agresszív kereskedelmi gyakorlat fennállásának meghatározásához tehát több szempontot kell figyelembe venni. Ezek a következők:

a gyakorlat jellege, helye és időtartama;

fenyegető vagy gyalázkodó szóhasználat vagy magatartás;

valamilyen, a fogyasztót különösen érzékenyen érintő körülmény (például halál vagy súlyos betegség) kereskedő általi kihasználása a fogyasztó termékkel kapcsolatos döntésének befolyásolása céljából;

a szerződéses jogával élni kívánó fogyasztó elé támasztott bármely aránytalan, nem szerződéses akadály (beleértve a szerződés megszüntetését vagy másik termékhez illetve kereskedőhöz való áttérést).

Az irányelv I. mellékletében szerepel annak a 31 kereskedelmi gyakorlatnak a felsorolása, amelyek tisztességtelennek minősülnek minden körülmény között.

Alkalmazás — Értékelés

Az Európai Bizottság 2013-ban közzétette az első értékelését az irányelv uniós országok általi alkalmazásáról, valamint egy áttekintést az abból fakadó előnyök maximalizálásához szükséges tevékenységekről. Megállapította, hogy a nemzeti hatóságok számos tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot fékeztek meg. Az általa biztosított jogi keret alkalmasnak bizonyul a reklámozási-értékesítési technikák fejlődésével párhuzamosan létrejövő új online gyakorlatok tisztességes voltának értékelésére. A Bizottság értékelése rámutat azonban arra, hogy a magas szintű fogyasztóvédelem biztosításához további lépésekre van szükség, különösen a határon átnyúló kereskedelem tekintetében.

Egy bizottságiközlemény kísérődokumentum megállapította, hogy az irányelv szabályainak szigorúbb és következetesebb végrehajtására van szükség például a következő területeken: utazás, szállítás, digitális, online és pénzügyi szolgáltatások, valamint ingatlan.

Iránymutatásról szóló dokumentum és adatbázis

A Bizottság 2016-ban közzétette az irányelv végrehajtásáról és alkalmazásáról szóló naprakész iránymutatást. Az iránymutatás magyarázatot nyújt a kulcsfogalmakról és szabályokról, valamint gyakorlati példákat biztosít az Európai Unió Bírósága, valamint a nemzeti bíróságok és közigazgatási szervek ítélkezési gyakorlatából azzal a céllal, hogy a nemzeti hatóságok számára megkönnyítse a végrehajtást, a kereskedők számára pedig fokozottabb jogbiztonságot biztosítson.

A Bizottság nyilvánosan hozzáférhető adatbázist állított össze az irányelvet magában foglaló nemzeti jogszabályokból, valamint ítélkezési gyakorlatokból és közigazgatási határozatokból, illetve a kapcsolódó jogi szakirodalomra való hivatkozásokból és egyéb vonatkozó anyagokból. Az uniós országok határozatai és ítéletei ily módon összehasonlíthatóvá válnak. Az adatbázis az e-igazságügyi portálon keresztül 2017-től hozzáférhetővé válik.

MIKORTÓL HATÁLYOS EZ AZ IRÁNYELV?

Az irányelv 2007. december 12-én lépett hatályba. Az uniós országoknak 2007. június 12 -ig kellett átültetni nemzeti jogukba.

HÁTTÉR

További információkért lásd:

„Tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv” az Európai Bizottság honlapján.

* KULCSFOGALMAK

Szakmai gondosság: a szakismeret és a gondosság azon szintje, amelynek gyakorlása ésszerűen elvárható a kereskedőtől a fogyasztóval szemben, a becsületes piaci gyakorlatnak és/vagy a jóhiszeműség általános alapelvének megfelelően, a kereskedő tevékenységi körében.

Fogyasztó: az a természetes személy, aki az ezen irányelv szabályozási körébe tartozó kereskedelmi gyakorlatok során kereskedelmi, ipari, kézműipari vagy szakmai tevékenységén kívül eső célok érdekében jár el.

Nem megengedett befolyásolás: a fogyasztóval szembeni hatalmi helyzet kihasználása nyomásgyakorlásra, akár fizikai erőszak alkalmazása vagy azzal való fenyegetés nélkül oly módon, amely jelentősen korlátozza a fogyasztónak a tájékozott döntés meghozatalára való képességét.

FŐ DOKUMENTUM

Az Európai Parlament és a Tanács 2005/29/EK irányelve (2005. május 11.) a belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól, valamint a 84/450/EGK tanácsi irányelv, a 97/7/EK, a 98/27/EK és a 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvek, valamint a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról („Irányelv a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról”) (HL L 149., 2005.6.11., 22–39. o.)

KAPCSOLÓDÓ OKMÁNYOK

A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv alkalmazásáról: magas szintű fogyasztóvédelem megvalósítása és a belső piaci iránti bizalom erősítése (COM(2013) 138 final, 2013.3.14.)

A Bizottság jelentése a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak — A belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól, valamint a 84/450/EGK tanácsi irányelv, a 97/7/EK, a 98/27/EK és a 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvek, valamint a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2005. május 11-i 2005/29/EK irányelv („Irányelv a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról”) alkalmazásáról szóló első jelentés (COM(2013) 139 final, 2013.3.14.)

A Bizottság szolgálati munkadokumentuma — A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló 2005/29/EK irányelv végrehajtásáról/alkalmazásáról szóló iránymutatások, amelyek a következő dokumentumot kísérik — A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának — Az európai polgárokat és vállalkozásokat szolgáló elektronikus kereskedelem ösztönzésének átfogó módszere (SWD(2016) 163 final, 2016.5.25.)

Utolsó frissítés: 08/08/2018

A honlapot az Európai Bizottság tartja fenn. Az ezen az oldalon található információ nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság hivatalos álláspontját. A Bizottság semmilyen felelősséget vagy kötelezettséget nem vállal az e dokumentumban foglalt vagy említett információk és adatok tekintetében. Kérjük, az európai oldalak szerzői jogi szabályai vonatkozásában vegye figyelembe a jogi nyilatkozatot.